

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 15.10.2009
COM(2009) 541 final

2009/0153 (CNS)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 708/2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local

{SEC(2009)1347}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul (CE) nr. 708/2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local a fost adoptat la 11 iunie 2007. Acesta stabilește un cadru de reglementare a practicilor din sectorul acvaculturii în privința speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, în vederea evaluării și reducerii la minimum a impactului posibil al acestor specii, precum și al oricăror specii nevizate conexe asupra habitatelor acvatice. Regulamentul dispune instituirea, la nivel național, a unui sistem de permise.

În conformitate cu articolul 2 alineatul (7) din regulamentul menționat, acțiunile de introducere și de transfer în vederea utilizării în „instalații închise pentru acvacultură” pot fi scutite ulterior de cerința de permis menționată în capitolul III, pe baza unor noi informații și recomandări științifice.

În cadrul celui de-al șaselea program-cadru, a fost finanțată o acțiune concertată, intitulată „Impactul de mediu al speciilor exotice din acvacultură” (proiectul IMPASSE). Obiectivul global al acesteia a fost elaborarea unor orientări cu privire la practicile ecologice de introducere și transfer în acvacultură. În plus, proiectul urma să acorde o atenție specială întrebării dacă instalațiile închise pentru acvacultură, moderne, amplasate pe uscat ar putea fi considerate sigure din punct de vedere biologic, precum și măsurii în care mutările în acest tip de instalații se pot diferenția de mutările în instalații deschise pentru acvacultură reglementate de dispozițiile comunitare.

Raportul final cu privire la proiectul IMPASSE, prezentat recent, a furnizat o definiție operațională a „instalațiilor închise pentru acvacultură” în cazul cărora gradul de risc asociat speciilor exotice ar putea fi redus considerabil, posibil chiar până la un nivel acceptabil, dacă se abordează potențialul de evadare al organismelor vizate și nevizate în timpul transportului și dacă există protocoale bine definite la instalația destinată. Acest lucru înseamnă că acțiunile de introducere și de transfer în astfel de instalații ar putea fi scutite de cerința de permis în anumite condiții. Definiția „instalației închise pentru acvacultură” furnizată de IMPASSE este mai detaliată și mai strictă decât definiția actuală de la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului. Definiția IMPASSE trasează principalele caracteristici pe care ar trebui să le aibă o „instalație închisă pentru acvacultură” pentru a se garanta siguranța acesteia din punct de vedere biologic.

Conform concluziilor IMPASSE: *Un „sistem închis” este o instalație pentru acvacultură cu o deversare (deversări) care nu se conectează în niciun fel la apele deschise înainte de a fi analizată(e), filtrată(e) sau strecurată(e) și tratată(e) pentru a împiedica evadarea organismelor din stocul cultivat sau a organismelor conexe.*

Sistemele de izolare închise presupun existența unei tehnologii de protecție care asigură lipsa oricărui contact între organismele acvatice sălbatice și cele cultivate. Instalațiile închise se bazează în general pe sisteme de recirculare. Aceste sisteme prezintă un risc de evadare foarte scăzut (Occhipinti et al. 2008), cele mai mari probleme apărând atunci când organismele sunt mutate în sau din respectiva instalație.

Sistemele menționate elimină: eliberarea de deșeuri solide în mediul acvatic; evadarea din instalație a organismelor vizate și nevizate. Se dorește ca acestea să elimine: transferul de boli și paraziți între organismele acvatice sălbatice și cele cultivate; pierderile fermelor cauzate de factori de mediu, precum inundațiile, de animale de pradă (de exemplu, păsările), de furt și de vandalism.

Principalele elemente sunt: o barieră fizică între organismele sălbatice și cele cultivate; tratarea deșeurilor solide; eliminarea adecvată a organismelor moarte; monitorizarea și tratarea apei care intră și care iese.

La definirea acestor sisteme trebuie să se recunoască faptul că apa nu este singurul mediu prin care se pot transfera paraziți, boli și alte specii. Există, de exemplu, mecanisme de dispersare prin intermediul sistemelor de transport sau al eliminării neadecvate a deșeurilor.

Prin urmare, în anumite condiții, se poate considera că mutarea speciilor exotice sau a speciilor absente la nivel local în vederea utilizării în cadrul unor instalații închise pentru acvacultură bine definite și sigure din punct de vedere biologic prezintă un risc scăzut și acceptabil, putând fi deci scutită de procedura de obținere a unui permis. Obiectivul prezentei propuneri este de a aduce modificările tehnice necesare definiției „instalației închise pentru acvacultură” pentru ca acțiunile de introducere și de transfer în vederea utilizării în astfel de instalații să fie scutite de cerința de permis prevăzută în capitolul III din Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului. Scopul este eliminarea birocrăției concomitent cu asigurarea unei protecții adecvate a mediului în cazul utilizării în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local.

• Contextul general

Introducerea de specii în afara arealului lor natural se dezvoltă cu rapiditate ca urmare a creșterii înregistrate de transport, comerț, călătorii și turism. Invaziile speciilor alogene sunt larg recunoscute ca fiind una dintre cauzele principale ale pierderii biodiversității la nivel mondial. Acestea pot avea consecințe economice, sociale și de mediu negative. Speciile exotice pot fi vectori ai unor boli noi, pot modifica ecosistemele, pot concura cu speciile indigene etc.

Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului tratează doar o mică parte a acestei probleme. În ceea ce privește contextul general, trebuie avute în vedere datele care rezultă din anumite proiecte comunitare recente (IMPASSE și DAISY). Conform acestor date, principalele căi prin care s-ar putea introduce specii exotice în apele costiere ale mărilor și în apele interioare din Europa sunt: „apele de balast și ancrasarea navelor” (30% din totalul cazurilor de introducere); „canalele maritime și interioare” (24%); și „practicile de acvacultură și de populare”, care reprezintă 20%. Alte căi catalogate drept ornamentale, legate de cercetare etc. sau necunoscute reprezintă 26%. În decembrie 2008, Comisia a publicat comunicarea intitulată „Către o strategie comunitară privind speciile invazive” cu scopul de a elabora o strategie globală la nivelul UE pentru a aborda efectele negative ale speciilor invazive.

„Strategia de dezvoltare durabilă a acvaculturii europene” (2002), elaborată de Comunitate, identificase deja necesitatea reducerii riscurilor asociate introducerii de specii alogene în acvacultură. Drept consecință, Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local a fost adoptat la 11 iunie 2007. În acel moment nu s-a luat însă nicio decizie cu privire la siguranța din punct de vedere biologic a „instalațiilor închise pentru acvacultură”. Opiniile statelor membre erau divergente și nu se dispunea de recomandări științifice care să stea la baza unei decizii. Din

acest motiv, s-a amânat posibila scutire a acțiunilor de introducere și de transfer în vederea utilizării în astfel de instalații de obligația obținerii unui permis.

- **Dispoziții în vigoare în domeniul propunerii**

Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local.

- **Coerența cu alte politici și obiective ale Uniunii**

Propunerea este coerentă cu alte politici și obiective ale Uniunii care urmăresc să asigure un nivel înalt de protecție a mediului înconjurător, precum și să simplifice și să reducă sarcina administrativă.

2. CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI EVALUAREA IMPACTULUI

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Concluziile proiectului IMPASSE au fost utilizate ca bază tehnică pentru elaborarea propunerii. Această acțiune concertată a fost desfășurată de 14 parteneri, sub coordonarea Universității din Hull. La proiect a participat și FEAP, Federația producătorilor europeni din acvacultură. În cadrul IMPASSE s-au organizat două ateliere (Ungaria 2007 și Italia 2008), care au înregistrat un număr mare de participanți. Unul dintre subiectele discutate a fost chestiunea „instalațiilor închise pentru acvacultură”. Rezultatele examinărilor și discuțiilor, rezumate în secțiunea 1, au determinat grupul să formuleze o definiție mai strictă a „instalației închise pentru acvacultură”.

- **Evaluarea impactului și consultarea părților interesate**

Regulamentul (CE) nr. 708/2007 se aplică tuturor instalațiilor pentru acvacultură. Însă, în momentul adoptării sale, nu s-a luat nicio decizie cu privire la siguranța din punct de vedere biologic a „instalațiilor închise pentru acvacultură”. Mutările în aceste instalații diferă totuși de mutările în alte tipuri de instalații și, în mod normal, sunt considerate ca fiind „mutări ordinare” pentru care nu este obligatorie cerința unei evaluări de mediu prealabile [articolul 2 alineatul (6)].

Proiectul IMPASSE a furnizat o definiție a „instalației închise pentru acvacultură” care include caracteristicile necesare pentru a considera acest tip de instalații ca fiind sigure din punct de vedere biologic. Această definiție este mai strictă și asigură o protecție a mediului îmbunătățită. Modificarea definiției actuale a „instalației închise pentru acvacultură” de la articolul 3 punctul 3 prin formularea unei noi definiții pe baza concluziilor IMPASSE ar permite scutirea de cerința de permis a acțiunilor de introducere și de transfer în vederea utilizării în astfel de instalații. Acest lucru implică însă o modificare a Regulamentului (CE) nr. 708/2007 al Consiliului care nu poate fi realizată prin comitologie. Cu toate acestea, concluziile proiectului IMPASSE în ceea ce privește instalațiile închise pentru acvacultură au fost prezentate în cadrul Comitetului de gestionare a sectorului pescuitului și acvaculturii și un număr mare de state membre s-au pronunțat în favoarea îmbunătățirii definiției actuale pentru a face posibilă scutirea menționată. Prin urmare, a fost elaborată prezenta propunere de modificare a Regulamentului (CE) nr. 708/2007 al Consiliului. Scopul său este de a elimina birocrăția asociată procedurii de obținere a unui permis în cazul „instalațiilor închise pentru acvacultură” care pot fi considerate sigure din punct de vedere biologic.

Modificarea propusă nu constituie o schimbare majoră sau substanțială a regulamentului. Trebuie aduse adaptări tehnice definiției „instalației închise pentru acvacultură” și dispozițiilor conexe pentru a face posibilă scutirea urmărită.

Propunerea de Regulament (CE) nr. 708/2007 al Consiliului a fost însoțită de propria evaluare a impactului [SEC (2006)421]. Acțiunea concertată IMPASSE oferă deja baza tehnică pentru luarea deciziei de a scuti acțiunile de introducere și de transfer în vederea utilizării în „instalații închise pentru acvacultură” de obligația obținerii unui permis. În plus, propunerea va avea consecințe foarte restrânse deoarece se aplică doar „instalațiilor închise pentru acvacultură”. Aceste instalații vor beneficia însă de pe urma simplificării propuse, deoarece se vor elimina procedurile de obținere a permisului care necesită mult timp și imobilizează resurse. Modificarea propusă va asigura menținerea nivelului de protecție a mediului și, în același timp, va contribui la producerea unor efecte sociale și economice pozitive, având în vedere că instalațiile vizate pot fi eliberate de costurile pe care le presupun procedurile de obținere a permiselor. Prin urmare, o evaluare a impactului specifică, care să vizeze această modificare limitată a regulamentului, nu ar aduce valoare adăugată deoarece aceasta constituie doar o decizie executivă cu privire la un aspect tehnic, cu consecințe marginale. Dacă s-ar investi timp și eforturi suplimentare pentru efectuarea unei evaluări a impactului formale, această abordare nu ar fi una proporțională.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

• Rezumatul acțiunii propuse

În conformitate cu articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului, acțiunile de introducere și de transfer în „instalațiile închise pentru acvacultură” pot fi scutite ulterior de cerința de permis menționată în capitolul III din regulament, pe baza unor noi informații și recomandări științifice.

Acțiunea propusă urmărește să scutească „instalațiile închise pentru acvacultură” care sunt sigure din punct de vedere biologic de cerința de permis menționată în capitolul III din regulamentul menționat. Luând în considerare recomandările științifice, propunerea include modificarea definiției actuale a unei „instalații închise pentru acvacultură”, adăugându-i caracteristicile adecvate pentru a se garanta că astfel de instalații nu permit evadarea în natură a organismelor vizate și nevizate. În plus, se include o nouă dispoziție cu privire la transportul speciilor exotice și al celor absente la nivel local către „instalațiile închise pentru acvacultură”. În consecință, statele membre vor întocmi o listă a instalațiilor închise pentru acvacultură. Această listă se va publica și se va actualiza periodic pe un site web creat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 535/2008 al Comisiei. Unele articole și anexa I sunt modificate în consecință pentru a ține seama de noile dispoziții.

• Temeiul juridic

Articolul 37 și articolul 299 alineatul (2) din Tratatul de instituire a Comunității Europene constituie temeiul juridic.

• Principiul subsidiarității

Propunerea se înscrie în sfera de aplicare a Politicii comune în domeniul pescuitului, care ține de competența exclusivă a Comunității. În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

• Principiul proporționalității

Propunerea respectă principiul proporționalității. Modificarea constituie un bun echilibru între protecția mediului înconjurător și nevoile sectorului acvaculturii. Mutările în „instalații închise pentru acvacultură” care respectă standardele menite să garanteze o protecție adecvată a mediului ar trebui scutite de sarcina administrativă și de costurile asociate procedurii de obținere a permiselor stabilite de regulament. Simplificarea și reducerea birocrăției sunt obiective importante.

- **Alegerea instrumentelor**

Articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului dispune că decizia cu privire la scutirea sau nu a mutărilor de specii exotice și de specii absente la nivel local în „instalațiile închise pentru acvacultură” de cerința de permis prevăzută în regulament trebuie luată în conformitate cu procedura menționată la articolul 30 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2371/2002 (comitologie). Cu toate acestea, posibilitatea scutirii acestor mutări de obligația de obținere a unui permis necesită modificarea definiției „instalației închise pentru acvacultură” și deci o modificare a regulamentului Consiliului care nu poate fi realizată prin comitologie. Un regulament al Consiliului nu poate fi modificat decât printr-un alt regulament.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului comunitar.

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 708/2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 37 și articolul 299 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere avizul Parlamentului European²,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European³,

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 708/2007⁴ stabilește un cadru de reglementare a practicilor din sectorul acvaculturii în privința speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, în vederea evaluării și reducerii la minimum a impactului posibil al acestor specii, precum și al speciilor nevizate conexe asupra habitatelor acvatice. În conformitate cu articolul 2 alineatul (7) din regulamentul menționat, acțiunile de introducere și de transfer în instalații închise pentru acvacultură pot fi scutite ulterior de cerința de permis menționată în capitolul III din regulament, pe baza unor noi informații și recomandări științifice.
- (2) Acțiunea concertată „Impactul de mediu al speciilor exotice din acvacultură” (IMPASSE), finanțată de Comunitate, a furnizat o nouă definiție operațională a „instalațiilor închise pentru acvacultură”. În cazul acestor instalații, gradul de risc asociat speciilor exotice și speciilor absente la nivel local ar putea fi redus la un nivel acceptabil dacă se abordează potențialul de evadare, în timpul transportului, al organismelor care urmează să fie cultivate și al celor nevizate și dacă, la instalația destinată, se aplică protocoale bine definite. Acțiunile de introducere și de transfer în vederea utilizării în instalații închise pentru acvacultură ar trebui scutite de cerința de permis numai dacă se îndeplinesc aceste condiții.
- (3) Prin urmare, este necesară modificarea definiției „instalației închise pentru acvacultură” de la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul (CE) nr. 708/2007, prin

¹

„P.”

²

„P.”

³

„P.”

⁴

JO L 168, 28.6.2007, p. 1.

adăugarea unor caracteristici specifice care să garanteze siguranța din punct de vedere biologic a acestor instalații.

- (4) Statele membre ar trebui să întocmească o listă a instalațiilor închise pentru acvacultură amplasate pe teritoriul lor. Din motive de transparență, această listă ar trebui publicată și actualizată periodic pe un site web creat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 535/2008 al Comisiei⁵.
- (5) Ținând seama de aceste modificări, sunt necesare și alte adaptări ale regulamentului.
- (6) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 708/2007 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (7) se înlocuiește cu următorul text:

„(7) Capitolele III și VI nu se aplică mutărilor de specii exotice și specii absente la nivel local care urmează să fie păstrate în instalații închise pentru acvacultură, dacă transportul se efectuează în condiții care să împiedice evadarea acestor specii și a speciilor nevizate.

Statele membre întocmesc o listă a instalațiilor închise pentru acvacultură de pe teritoriul lor care sunt conforme cu definiția de la articolul 3 punctul 3 și actualizează această listă periodic. Lista se publică pe site-ul web creat în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 535/2008 al Comisiei.”

2. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

- (a) punctul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„3. «instalație închisă pentru acvacultură» înseamnă o instalație:

- (a) în care se desfășoară activități de acvacultură într-un mediu acvatic cu apă recirculată și cu o deversare (deversări) neconectată(e) în niciun fel la apele deschise înainte de a fi analizată(e), filtrată(e) sau strecurată(e) și tratată(e) pentru a împiedica eliberarea deșeurilor solide în mediul acvatic și evadarea din instalație a organismelor cultivate și a celor nevizate care ar putea supraviețui și care, ulterior, s-ar putea reproduce;

și

⁵ JO L 156, 14.6.2008, p. 6.

- (b) care împiedică pierderile fermelor cauzate de factori de mediu, precum inundațiile, de animale de pradă (de exemplu, păsările), de furt și de vandalism și care asigură eliminarea adecvată a organismelor moarte;”

(b) punctul 16 se înlocuiește cu următorul text:

„16. «mutare ordinară» înseamnă mutarea organismelor acvatice dintr-o sursă cu risc scăzut de transfer al speciilor nevizate care, datorită caracteristicilor organismelor acvatice și/sau metodei de acvacultură care urmează să fie utilizată, nu dă naștere unor efecte ecologice adverse;”

3. Articolul 14 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 14

Diseminarea în instalații pentru acvacultură în cazul introducerilor ordinare

În cazul introducerilor ordinare, diseminarea organismelor acvatice în instalații pentru acvacultură este permisă fără carantină sau diseminare pilot, cu excepția cazurilor în care, în mod excepțional, autoritatea competentă decide în mod contrar pe baza unei recomandări specifice a comitetului consultativ. Mutările de la o instalație închisă pentru acvacultură la o instalație deschisă pentru acvacultură nu sunt considerate ordinare.”

4. Anexa I se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Atunci când este posibil, informațiile trebuie să fie însoțite de referințe din literatura științifică și de note de trimitere la comunicări personale cu autoritățile științifice și experții din domeniul pescuitului.”

(b) secțiunea D (Interacțiunea cu speciile indigene) se modifică după cum urmează:

- punctul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„1. Care este potențialul de supraviețuire și de aclimatizare al organismului introdus în cazul în care evadează?”

- punctul 6 se înlocuiește cu următorul text:

„6. Organismele introduse vor supraviețui și vor reuși să se reproducă în zona de introducere propusă sau va fi nevoie să se recurgă la populări anuale?”

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*